

สรุปลักษณะของพระราชพิธีในพระราชพิธีสิบสองเดือน

วิชาวรรณกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี

พระราชพิธีที่เป็นของพราหมณ์มาก่อน และมีการเติมการปฏิบัติแบบ
พุทธศาสนา

เช่น พระราชพิธีจองเปรียง หรือการยกโคม ในเดือน ๑๒ พระราช-
พิธีสัมพัจฉรฉินท์ ในเดือน ๔ (มีพระราชพิธีสงฆ์ที่พระที่นั่งดุสิตมหา
ปราสาท)

พระราชพิธีที่เป็นแบบของพราหมณ์เพียงอย่างเดียว

เช่น พระราชพิธีกะติเกยา ในเดือน ๑๒

พระราชพิธีศิวาราตรี คือการบูชาพระอิศวรในเดือน ๓

พระราชพิธีที่เป็นพิธีพุทธอย่างเดียว

เช่น การพระราชกุศลฉลองไตร หรืองานฉลองที่พระเจ้าแผ่นดิน
พระราชทานไตรจีวรในการทอดกฐินในเดือน ๑๒ การพระราช
กุศลเทศน์มหาชาติ ในเดือนอ้าย

พระราชพิธีที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง

เช่น พระราชพิธีฉัตรมงคล ที่ทำในเดือนที่ตรงกับเวลาพระบรมราชาภิเษกของพระเจ้าแผ่นดิน พระราชพิธีศรีสัจจปานกาล หรือพระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัจจา ในเดือน ๕

พระราชพิธีที่เกิดขึ้นเพราะสภาพแวดล้อม หรืออากาศ

เช่น พระราชพิธีโล้เรือ หรือโล้สำเภาที่ยังไม่ยอมลด ในเดือนอ้าย ทำให้ข้าวที่สุกเสียหาย การลอยพระประทีป หรือลอยกระทง ในเดือน ๑๒ ที่มีน้ำเปี่ยมฝั่งและท้องฟ้าปลอดโปร่ง การพระราชกุศลเลี้ยงขนมเบื้อง ในเดือนอ้าย ซึ่งเป็นเวลาที่มีกุ้งชุกชุม เหมาะที่จะนำมาทำขนมเบื้องเลี้ยงพระ

พระราชพิธีที่สร้างขึ้นเพื่อการเสด็จทวยหาบ้านเมืองจะอยู่ดีมีสุข
หรือไม่

เช่น พระราชพิธีกะตึกैया ในเดือน ๑๒
พระราชพิธีเคณฑะทึงข้าง ในเดือน ๗